

Posudek vedoucího práce na disertační práci doktoradky ZF JcU ing. Marcely Prokopové „Hodnocení revitalizačních akcí z hlediska biodiverzity a plnění ekosystémových služeb“

Cíl disertační práce, navrhnout metodu hodnocení efektivity revitalizačních opatření na základě hodnocení biodiverzity a kvantifikace ekosystémových funkcí a verifikovat ji na vybraných revitalizačních akcích, byl v době svého zadání v roce 2004 poměrně novátorský. O tři roky později, po zavedení konceptu ekosystémových služeb na základě výsledků projektu Millenium Ecosystem Assessment, se ukázala cesta hodnocení ekosystémových služeb na základě kvantifikace ekosystémových funkcí jako perspektivní a je široce rozpracována. Domnívám se, že se doktorandce podařilo oba hlavní cíle práce splnit.

Doktorandka Marcela Prokopová si toto téma disertační práce sama vybrala, protože se zásadně podílela jako pracovnice Českého ekologického ústavu na v roce 2003 ukončeném projektu VaV MŽP 610/5/01 „Porovnání přístupů v oceňování vybraných částí přírody ČR a Evropské unii s cílem sjednotit tento přístup“. Po celou dobu řešení pracovala samostatně a podařilo se jí ve vymezeném čase obsáhnout poměrně širokou problematiku revitalizace ekosystémů, hodnocení biodiverzity a ekosystémových funkcí a jejich oceňování. Od roku 2007 se zapojila velmi aktivně do práce novém ústavním projektu VaV MŽP č. SP/2d3/99/07 „Objasnění dlouhodobých interakcí mezi ekosystémy ČR a jejich vnějším prostředím v podmínkách globálních změn“ a mohla tak v práci využít své zkušenosti s hodnocením ekosystémových funkcí a služeb. Velmi dobře využila svojí zahraniční praxi - semestrový pobyt na univerzitě v Lundu. Dokončení disertační práce bylo však téměř na dva roky přerušeno na podzim 2008 rizikovým těhotenstvím a dalšími zdravotními komplikacemi a práce mohla být odevzdána až v současnosti.

Posuzovaná disertační práce obsahuje po stručném úvodu a výstižné formulaci cílů práce poněkud nezvykle objemný (40 stran) literární přehled, zabývající se cíli a různým pojetím revitalizací, vztahem biodiverzity a ekosystémových funkcí, možnostmi využití bioindikátorů při jejich kvantifikaci a metody hodnocení kvality biotopů, včetně jejich finančního ocenění. Poněkud větší rozsah literárního přehledu je dán skutečností, že v roce 2004 se zdálo významné provést rozsáhlejší rešerši této problematiky, vzhledem k malému počtu českých pramenů na tato témata. Po přehledu následuje odpovídající popis postupu řešení při vytváření metodiky hodnocení efektivity revitalizačních opatření a jejího ověření na konkrétních revitalizačních akcích. V části výsledky je uveden výsledný navržený metodický postup a jeho ověření na 10 konkrétních revitalizačních akcích. Další částí práce je poměrně obsáhlá diskuse na 18 stranách, která se pokouší shrnout představenou širokou problematiku, především vztah ekosystémových funkcí, služeb a ekologické stability, možnosti hodnocení kvality ekosystémů a biotopů a končí celou řadou námětů na další výzkum. Práci uzavírá český a anglický souhrn a obsáhlý seznam použitých literárních citací odborné literatury, většinou zahraničních. Celá řada výsledků a dalších materiálů je navíc uvedena v několika přílohách.

Doktorandka Marcela Prokopová prokázala, podle mého názoru, schopnost samostatně vědecky pracovat, orientovat se ve vědecké literatuře a nový navržený metodický postup pro hodnocení efektivity revitalizačních opatření demonstrovat na konkrétních příkladech. V diskuzi ukázala schopnost konfrontovat své poznatky a názory se světovou vědeckou literaturou. Je autorem či spoluautorem jedné impaktované publikace, jedné cizojazyčné

kapitoly v knize, dvou publikací ve sbornících z mezinárodních konferencí a dvou publikací ve sbornících z domácích konferencí. Doktorandka se též podílela významným způsobem na vydání dvou knižních publikací. Z výše uvedených důvodů doporučuji předloženou disertační práci k obhajobě.

V Českých Budějovicích 29.9.2010

Doc. RNDr. Pavel Cudlín, CSc.

Posudek pracoviště na disertační práci doktoradky ZF JcU ing. Marcely Prokopové „Hodnocení revitalizačních akcí z hlediska biodiverzity a plnění ekosystémových služeb“

Téma disertační práce, hodnocení efektivity revitalizačních akcí, bylo doktorandce zadáno již v roce 2004. Bylo to v souvislosti s tématem tehdy právě skončeného projektu VaV MŽP 610/5/01 „Porovnání přístupů v oceňování vybraných částí přírody ČR a Evropské unii s cílem sjednotit tento přístup“, na kterém se doktorandka zásadně podílela jako pracovnice Českého ekologického ústavu. Až v roce 2007 byla doktorandka zapojena do projektu VaV MŽP č. SP/2d3/99/07 „Objasnění dlouhodobých interakcí mezi ekosystémy ČR a jejich vnějším prostředím v podmínkách globálních změn“ a mohla tak v práci využít své zkušenosti s hodnocením ekosystémových funkcí a služeb. Proces dokončení a sepsání její disertační práce byl však bohužel přerušen na podzim 2008 rizikovým těhotenstvím a dalšími zdravotními komplikacemi. Z těchto důvodů byla práce odevzdána až na podzim 2010.

Doktorandka Marcela Prokopová pracovala od začátku samostatně a odpovědně. Postupně splnila všechny požadavky studijního programu. V rámci svojí zahraniční praxe absolvovala semestrový pobyt na univerzitě v Lundu.

Autorka vypracovala v období prvních tří let svého doktorandského studia na svou dobu nový metodický přístup k hodnocení efektivity revitalizačních opatření, využívající jak hodnocení biodiverzity biotopů, tak i hodnocení vybraných ekosystémových služeb. Koncept ekosystémových služeb začal být v naší republice systematicky rozvíjen až od roku 2007.

Nově navržená metoda hodnocení efektivity revitalizačních opatření a její verifikace na vybraných provedených revitalizačních akcích jsou odpovídajícím způsobem zpracovány, interpretovány a prezentovány v jedné impaktované publikaci, jedné cizojazyčné kapitole v knize, dvou sbornících z mezinárodních konferencí a dvou sbornících z domácích konferencí. Prokázala tak, že si osvojila základy vědecké práce, a proto doporučujeme předloženou disertační práci k obhajobě.

V Českých Budějovicích 29.9.2010

Prof. RNDr. Ing. Michal V. Marek, DrSc.
ředitel ústavu

ČESKÝ EKOLOGICKÝ ÚSTAV (1)
Na Sádkách 7
370 05 České Budějovice
DIČ: CZ67179843